

DECIZIA COMISIEI

din 23 martie 2011

privind ajutorul de stat C 39/07 acordat de Italia în favoarea Legler S.p.A.

[notificată cu numărul C(2011) 1758]

(Numai textul în limba italiană este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2012/51/UE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „tratatul”), în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

având în vedere decizia Comisiei de inițiere a procedurii prevăzute la articolul 108 alineatul (2) din tratat ⁽¹⁾,

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate mai sus și având în vedere aceste observații,

întrucât:

I. PROCEDURA

- (1) La 5 aprilie 2007, la șase luni după acordarea ajutorului de salvare aprobat ca fiind compatibil cu piața internă de către Comisie ⁽²⁾, Italia a notificat un plan de restructurare pentru Legler S.p.A.
- (2) La 25 septembrie 2007, Comisia a inițiat procedura oficială de investigare cu privire la planul de restructurare ⁽³⁾. Observațiile formulate de Italia au fost primite la 30 noiembrie 2007.
- (3) La 10 decembrie 2007, Comisia a primit observații de la o parte interesată. Comisia a transmis aceste observații Italiei, prin scrisoarea din 3 martie 2008. Italia a formulat observații, transmise prin scrisoarea din 20 mai 2008.
- (4) La 23 iulie 2008, autoritățile italiene au retras notificarea privind ajutorul de restructurare, afirmând că planul a fost abandonat.
- (5) Comisia a solicitat informații suplimentare din partea autorităților italiene la 8 august 2008, 22 octombrie 2008, 9 februarie 2009, 4 septembrie 2009 și 17 martie 2010, la care autoritățile italiene au răspuns

⁽¹⁾ JO C 289, 1.12.2007, p. 22.

⁽²⁾ JO C 159, 12.7.2007, p. 2. Ajutorul de salvare a fost aprobat pentru perioada 5 octombrie 2006-5 aprilie 2007.

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 1.

prin scrisorile din 26 septembrie 2008, 1 decembrie 2008, 3 iunie 2009, 6 octombrie 2009, 24 februarie 2010 și 20 aprilie 2010.

II. DESCRIERE

II.1. Beneficiarul

- (6) Legler S.p.A. este societatea-mamă a unui grup italian producător de textile (denumit în continuare „Legler”, „grupul” sau „întreprinderea”) înființat în 1863 care, la momentul inițierii procedurii oficiale de investigare, cuprindea mai multe entități juridice, și anume: Legler Ottana S.p.A., Legler Siniscola S.p.A. și Legler Macomer S.p.A. Legler S.p.A. deținea un pachet minoritar în cadrul Legler Maroc SA și o participație de 40 % în cadrul Legler Ottana S.p.A. Pachetul majoritar în cadrul Legler S.p.A. era deținut de holdingul Piltar Ltd (denumit în continuare „Piltar”).
- (7) În 2007, Legler avea 1 213 ⁽⁴⁾ angajați și deținea fabrici în regiunea Sardinia (la Macomer – provincia Oristano și la Siniscola și Ottana – provincia Nuoro) și în regiunea Lombardia (la Ponte San Pietro – provincia Bergamo). Cifra de afaceri a grupului era de 101 milioane EUR în 2006 și de 30,9 milioane EUR în septembrie 2007.
- (8) Activitatea principală a Legler era fabricarea de țesături denim de înaltă calitate, un sector în care întreprinderea era un actor principal în Italia și Germania și un furnizor important pentru Franța și Benelux. Potrivit autorităților italiene, piața țesăturilor denim cuprinde două segmente: *prêt-à-porter* (confecții) pentru mărci renumite (acesta era sectorul principal al Legler) și produse destinate comercializării la scară largă, unde concurența se bazează în principal pe preț. Principalii concurenți ai Legler erau din Italia, Grecia, Franța, Tunisia, Turcia și Japonia. Legler a început să se confrunte cu dificultăți în 2003, când o parte importantă din producție a fost relocată în Asia sau în zona sud-mediteraneană.
- (9) La reuniunea din 30 mai 2007 a Consiliului de administrație al SFIRS S.p.A., o societate de investiții din regiunea Sardinia, s-a decis ca SFIRS S.p.A. să cumpere, contra sumei de 450 000 EUR, o creanță cu valoarea nominală de 17 milioane EUR, revindicată de Intex S.p.A., aflată în lichidare, datorată de Legler S.p.A. și Legler Siniscola S.p.A.

⁽⁴⁾ Această cifră reprezintă numărul de persoane care au lucrat cu normă întreagă pentru întreprindere pe parcursul întregii perioade luate în considerare.

- (10) În cadrul aceleiași reuniuni, SFIRS a hotărât, de asemenea, convertirea unei părți din datoria Legler de 17 milioane EUR în suma de 14,5 milioane EUR, ca participație la capitalul întreprinderii Legler.
- (11) La 31 mai 2007, convertirea creanței în capital propriu a fost efectuată în cadrul unei reuniuni a acționarilor Legler. Prin convertirea unei părți din datoria Legler (cu valoarea nominală de 14,5 milioane EUR) în capital deținut de Legler, SFIRS a dobândit 49 % din acțiunile ordinare [și 100 % din acțiunile extraordinare⁽⁵⁾] ale întreprinderii Legler S.p.A. Procentul rămas, de 51 %, a fost reținut de Piltar.
- (12) În ianuarie 2008, SFIRS a hotărât să renunțe la participația sa în cadrul Legler S.p.A. și la restul datoriei grupului Legler și a lansat o cerere de exprimare a interesului pentru achiziționarea atât a capitalului întreprinderii Legler, cât și a datoriei acesteia.
- (13) Oferta câștigătoare, prezentată de întreprinderea Ferratex s.r.l. (denumită în continuare „Ferratex”) avea o valoare totală de 2 000 001 EUR. Potrivit autorităților italiene, acest preț reflecta valoarea de piață a creanțelor totale ale SFIRS provenite de la Legler și filialele acesteia, evaluată de un expert independent la 2 milioane EUR, plus prețul simbolic de 1 EUR pentru participația SFIRS la capitalul Legler, stabilit, de asemenea, pe baza evaluării unui expert independent. Vânzarea a avut loc la 25 ianuarie 2008.
- (14) Totuși, Legler și-a încetat operațiunile în toate fabricile sale în perioada decembrie 2007-august 2008 și, de atunci, toate fabricile acesteia au rămas inactive.
- (15) La 23 iulie 2008, Legler S.p.A. și-a schimbat numele în Texfer S.p.A. De asemenea, filialele sale din Sardinia au fost redenumite Texfer Ottana S.p.A., Texfer Siniscola S.p.A., respectiv Texfer Macomer S.p.A.
- (16) La 18 august 2008, societatea-mamă a grupului a fost declarată insolventă de către instanța competentă, iar la 13 noiembrie 2008 a fost admisă pentru procedura de insolvență colectivă denumită „administrare extraordinară” („*amministrazione straordinaria*”), împreună cu filialele sale.
- (17) Ajutorul de salvare sub forma unei garanții a fost solicitat de bancă la scurt timp după ce Legler nu a rambursat împrumutul de salvare în termenul stabilit. În consecință, ministerul de resort a rambursat creditul, plus dobânda, la 16 septembrie 2008.
- (18) La 21 octombrie 2010 s-a pronunțat falimentul întreprinderii Texfer S.p.A. La 17 și 18 noiembrie 2010 s-a pronunțat, de asemenea, falimentul întreprinderilor Texfer Ottana S.p.A., Texfer Siniscola S.p.A. și Texfer Macomer S.p.A.

Situația financiară a beneficiarului

- (19) În 2006, capitalul Legler era negativ, în valoare de – 8,6 milioane EUR, față de o valoare încă pozitivă de 17,2 milioane EUR în 2005. Întreprinderea a raportat pierderi de 25,9 milioane EUR în 2006 și de 28,1 milioane EUR în 2005. Cifra sa de afaceri a fost de 101,4 milioane EUR în 2006, față de 124,2 milioane EUR în 2005. Valoarea EBITDA era de – 10,9 în 2006 și – 0,7 în 2005. Cheltuielile cu dobânzile erau, de asemenea, în creștere.
- (20) La 30 noiembrie 2007, capitalul Legler era negativ pentru suma de 16,3 milioane EUR. Pierderile din perioada 2003-2007 erau de 94,9 milioane EUR, iar situația întreprinderii s-a deteriorat constant, pierderile fiind din ce în ce mai mari, iar cifra de afaceri în scădere.
- (21) La 13 noiembrie 2008, grupul a fost supus unei proceduri colective de insolvență conform legislației naționale, care s-a încheiat cu falimentul (a se vedea considerentele 16-18).

II.2. Măsurile de restructurare

- (22) Planul de restructurare (*piano industriale*) notificat de către Italia (denumit în continuare și „planul”) viza o perioadă de trei ani (2007-2009) și consta în trei măsuri: (i) 13 milioane EUR sub forma unei garanții pe termen mediu pentru perioada de restructurare, înlocuind garanția de șase luni aprobată ca ajutor de salvare⁽⁶⁾, (ii) 13,2 milioane EUR sub forma unei subvenții directe și (iii) 13 milioane EUR sub forma conversiei datoriei în acțiuni. Totuși, la 31 mai 2007, SFIRS a pus în aplicare o conversie a creanțelor în capital propriu, pentru o valoare nominală de 14,5 milioane EUR.
- (23) Deși autoritățile italiene au prezentat un plan de restructurare (*piano industriale*) pentru perioada 2007-2009, acestea au afirmat că perioada reală de restructurare este cuprinsă între 1 iunie 2007 și sfârșitul anului 2012. Singurele date furnizate pentru a indica evoluția restructurării întreprinderii din 2009 până în 2012 au fost fluxurile de numerar și evoluția obligațiunilor întreprinderii nou-create (NewCo).

⁽⁵⁾ Acțiunile extraordinare au oferit acționarului un drept preferențial în alocarea profitului și rambursarea capitalului în cazul dizolvării întreprinderii.

⁽⁶⁾ Respectiv până la 31 decembrie 2012.

- (24) În acest interval de timp mai mare, costurile globale pentru înființarea unei noi întreprinderi prin fuziunea Legler S.p.A. cu filialele sale din Sardinia se ridicau la 106,2 milioane EUR, incluzând 86,7 milioane EUR pentru reorganizarea masivă a grupului, suma rămasă urmând să fie alocată restabilirii capitalului și acoperirii pierderilor.
- (25) Activitatea NewCo urma să fie concentrată în principalul domeniu tradițional al întreprinderii, și anume producția de țesături denim de înaltă calitate, celelalte două linii de producție (catifea reiată și bumbac) urmând a fi închise. Din punct de vedere geografic, grupul urma să fie concentrat, de asemenea, în numai două fabrici de producție (Siniscola și Ottana), situate în aceeași regiune. Activele rămase urmau să fie vândute pentru a permite întreprinderii să aibă o contribuție proprie și să reducă costurile cu energia, transportul și personalul. Fabrica Macomer nu a fost inclusă în plan ⁽⁷⁾.
- (26) Planul prevedea, de asemenea, participarea unui nou acționar împreună cu SFIRS și evidenția necesitatea obținerii unor linii de credit din surse private pentru a pune în aplicare procesul de reorganizare.

II.3. Motivele inițierii procedurii

- (27) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat îndoiala că o conversie a creanțelor în capital propriu nu ar include elemente de ajutor de stat. Comisia și-a exprimat îndoiala că un investitor privat ar fi acceptat conversia creanțelor în capital propriu în cadrul întreprinderii în circumstanțele respective, în special în condițiile în care o parte din activitățile întreprinderii fuseseră suspendate timp de mai multe luni, iar autoritățile italiene nu prezentaseră Comisiei niciun scenariu contrafactual care să susțină presupunerea SFIRS că investițiile în Legler și suportarea costurilor de restructurare a grupului ar fi mai rentabile decât lichidarea.
- (28) În ceea ce privește compatibilitatea ajutorului cu piața internă în temeiul Liniilor directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate ⁽⁸⁾ (denumite în continuare „Liniile directe privind salvarea și restructurarea întreprinderilor”), Comisia s-a întrebat mai întâi dacă dificultățile cu care se confruntă Legler ar fi putut fi soluționate de acționarul majoritar Piltar și dacă a existat o alocare arbitrară a costurilor în cadrul grupului.
- (29) În al doilea rând, Comisia și-a exprimat îndoiala că planul ar putea restabili viabilitatea pe termen lung, deoarece cesiunea planificată a activelor și liniilor de producție

părea mai degrabă nedeterminată și numeroase ipoteze privind viitoarele condiții de operare păreau nerealistice, dată fiind suspendarea producției Legler. Comisia și-a exprimat, de asemenea, îndoiala că măsurile compensatorii propuse ar fi reale și ar depăși măsurile necesare de restabilire a viabilității, că nivelul contribuției proprii ar fi suficient și că a fost respectat principiul „prima și ultima dată”.

- (30) În sfârșit, Comisia a solicitat autorităților italiene să prezinte informații cu privire la îndoielile pe care și le-a exprimat (originea creditului SFIRS, informații detaliate privind Piltar și alocarea costurilor în cadrul grupului, măsurile compensatorii, posibilitatea efectivă ca Legler să găsească un nou acționar și accesul la finanțarea privată necesară pentru reorganizarea Legler).

III. OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE PĂRȚILE INTERESATE

- (31) Prin scrisoarea din 14 decembrie 2007, o parte interesată a prezentat observațiile sale privind decizia de inițiere a procedurii. Partea terță a susținut că măsurile în cauză ar produce denaturări ale concurenței și a arătat că sectorul era afectat de o supracapacitate semnificativă. Partea terță a furnizat cifre privind capacitatea de producție a țesăturilor denim la nivel mondial pentru anul 2006, indicând o supracapacitate globală de 27 %.

IV. OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE ITALIA

- (32) În primul rând, autoritățile italiene au explicat modul în care SFIRS a devenit acționarul majoritar al Legler. În martie 2007, SFIRS a achiziționat datoria întreprinderii Legler S.p.A. și a întreprinderii Legler Siniscola S.p.A. de la întreprinderea Intex S.p.A., aflată în lichidare, la prețul de 450 000 EUR. La 31 mai 2007, SFIRS a convertit o parte din datoria respectivă, cu valoarea nominală de 14,5 milioane EUR, în capital al întreprinderii Legler, dobândind astfel 49 % din acțiunile ordinare ale Legler (în timp ce Piltar a reținut restul de 51 %) și 100 % din acțiunile extraordinare ⁽⁹⁾.
- (33) În al doilea rând, autoritățile italiene au explicat că Piltar era doar un vehicul controlat de persoane fizice. Piltar fusese înființată exclusiv în scopul achiziționării de participații ale întreprinderii Legler și nu era angajată în nicio altă activitate comercială. Autoritățile italiene au adăugat faptul că Piltar clarificase cu mult timp în urmă faptul că nu intenționa să sprijine financiar întreprinderea și că intenționa să renunțe treptat la participația sa în cadrul grupului. Într-adevăr, se pare că, împreună cu participația de 49 %, SFIRS a dobândit, de asemenea, dreptul de a achiziționa restul de 51 % din acțiunile ordinare ale întreprinderii Legler.
- (34) În al treilea rând, autoritățile italiene s-au angajat să prezinte informații referitoare la măsurile compensatorii.

⁽⁷⁾ Planul prevedea un plan industrial separat pentru această locație.

⁽⁸⁾ Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (JO C 244, 1.10.2004, p. 2) și Comunicarea Comisiei privind prelungirea valabilității liniilor directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (JO C 156, 9.7.2009, p. 3).

⁽⁹⁾ A se vedea nota de subsol 6 de mai sus.

- (35) În al patrulea rând, Italia a afirmat că segmentele de piață vizate de planul de restructurare al Legler în vederea reabilitării financiare descrise la considerentul 25, prezentau tendințe încurajatoare. Autoritățile italiene au menționat, de asemenea, intenția întreprinderii de a obține linii de credit private și un nou acționar care să finanțeze o parte din plan, afirmând în același timp că au fost luate deja măsuri în acest sens.
- (36) În continuare, ca răspuns la observațiile formulate de partea terță, autoritățile italiene au subliniat că Legler avea în 2006 o cotă de piață de numai 0,27 %. Acestea au adăugat că planul implica o reducere de 22 % a capacității întreprinderii față de 2006 și o reducere de 40 % față de 2005, ca măsuri compensatorii. Prin urmare, autoritățile italiene au considerat că ajutorul nu poate denatura concurența într-un mod contrar intereselor comune.
- (37) În scrisorile ulterioare retragerii planului de restructurare, autoritățile italiene au susținut că respectiva conversie a creanțelor în capital propriu nu poate fi considerată ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, întrucât SFIRS a acționat în conformitate cu principiul investitorului privat în economia de piață. Potrivit autorităților italiene, un investitor privat ar fi acționat la fel pentru a evita falimentul și a recupera cel puțin o parte din creditul său în modul cel mai eficace, și anume prin conversia acestuia în capital și restructurarea întreprinderii cu un nou investitor privat și o nouă linie de credit.

V. EVALUAREA

- (38) În conformitate cu articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului⁽¹⁰⁾, statul membru în cauză își poate retrage notificarea în sensul articolului 2 în timp util înainte de adoptarea de către Comisie a unei decizii temeiul articolului 4 sau 7.
- (39) În acest caz, în care Comisia a inițiat procedura oficială de investigare, Comisia încheie procedura în temeiul articolului 8 alineatul (2) din același regulament.
- (40) Comisia observă că Italia nu a acordat subvenția directă în valoare de 13,2 milioane EUR și nu va continua acest proiect de ajutor. Întrucât planul de restructurare a fost retras, procedura oficială de investigare inițiată cu privire la această măsură nu mai este necesară.
- (41) Întrucât celelalte două măsuri de restructurare notificate au fost puse în aplicare în mod ilegal de Italia, pentru a încheie procedura oficială de investigare, Comisia trebuie să stabilească dacă acestea reprezintă ajutor de stat în temeiul articolului 107 alineatul (1) din tratat și, în caz afirmativ, dacă ajutorul este compatibil cu piața internă.
- (42) Articolul 107 alineatul (1) din tratat prevede că sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de un

stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.

- (43) În cazurile în care ajutorul de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat urmează să fie ori a fost acordat unei întreprinderi aflate în dificultate, compatibilitatea ajutorului trebuie evaluată pe baza Liniilor directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor. În consecință, ajutorul poate fi considerat compatibil în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat doar dacă sunt respectate cerințele prevăzute în Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor.

V.1. Existența ajutorului

Prelungirea ajutorului de salvare sub forma garanției, pe întreaga durată a perioadei de restructurare

- (44) Ajutorul de salvare sub forma unei garanții în valoare de 13 milioane EUR nu a încetat în momentul expirării perioadei de șase luni pentru care a fost autorizat de Comisie, ci a fost menținut după notificarea retragerii planului (a se vedea considerentul 17).
- (45) Prelungirea ajutorului de salvare sub forma garanției a fost notificată ca măsură acordată din resursele ministerului de resort, cu finanțare de la bugetul de stat. Prin urmare, aceasta a fost acordată din resurse de stat și este imputabilă statului. Garanția constituie un avantaj selectiv, întrucât a permis grupului Legler să acceseze resurse financiare pe care nu le-ar fi putut obține altfel, dată fiind situația sa financiară. Prin urmare, garanția a scutit Legler de costurile pe care le-ar fi suportat în caz contrar. De asemenea, întrucât Legler pune în aplicare un proces de restructurare care viza reluarea producției, era posibil ca ajutorul să denatureze concurența pe piața internă și să afecteze schimburile comerciale între statele membre. Efectul de denaturare al măsurii a fost subliniat de un terț, care a arătat, de asemenea, că sectorul este afectat de supracapacitate.
- (46) Prin urmare, Comisia consideră că prelungirea ajutorului de salvare sub forma garanției, care este, de asemenea, o măsură de restructurare, reprezintă un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.
- (47) În stabilirea cuantumului ajutorului, Comisia reamintește punctul 4.1 litera (a) din Comunicarea privind garanțiile⁽¹¹⁾, care prevede că „pentru întreprinderile aflate în dificultate, un garant de pe piață, dacă există, ar percepe o primă substanțială la momentul acordării garanției, dat fiind riscul incapacității de plată. În cazul în care probabilitatea ca persoana creditată să nu mai poată achita împrumutul devine extrem de ridicată, nu

⁽¹⁰⁾ JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

⁽¹¹⁾ Comunicarea Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE la ajutoarele de stat sub formă de garanții (JO C 155, 20.6.2008, p. 10).

există o rată a pieței, iar în situații excepționale elementul de ajutor de stat din garanție se poate dovedi la fel de ridicat ca și suma acoperită practic de garanție”.

- (48) Având în vedere dificultățile financiare majore cu care se confrunta Legler în momentul acordării garanției (creșterea pierderilor, scăderea cifrei de afaceri și capitalul negativ, descrise la considerentele 19-21 și 52), Comisia consideră că era foarte puțin probabil ca întreprinderea să fi reușit să obțină un credit bancar de pe piață fără intervenția statului; prin urmare, Comisia concluzionează că valoarea ajutorului corespunde cuantumului total al împrumutului ⁽¹²⁾.

Conversia creanțelor în capital propriu

- (49) Comisia observă faptul că această conversie a fost efectuată de SFIRS, o entitate publică al cărei acționar principal, regiunea Sardinia, exercită o influență dominantă asupra deciziilor sale ⁽¹³⁾. Italia nu a negat niciodată acest fapt. Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura în cauză este imputabilă statului și a fost acordată prin intermediul resurselor de stat. Această măsură este, de asemenea, selectivă, întrucât favorizează o singură întreprindere, Legler. De asemenea, întrucât Legler face obiectul unui proces de restructurare care vizează reluarea producției, ajutorul poate denatura concurența pe piața internă și afecta activitățile comerciale dintre statele membre. Posibilul efect de denaturare al măsurii a fost subliniat, de asemenea, în observațiile prezentate de un terț, care a mai subliniat că sectorul este afectat de supracapacitate.
- (50) În răspunsul său, Italia a susținut că măsura în cauză nu a conferit niciun avantaj grupului Legler, întrucât, în opinia sa, aceasta a fost conformă cu principiul investitorului în economia de piață.
- (51) Conform jurisprudenței constante ⁽¹⁴⁾, pentru a se stabili dacă Legler a primit un avantaj prin intermediul resurselor de stat trebuie să se analizeze dacă, în condiții similare, un investitor privat cu caracteristici comparabile celor ale SFIRS ar fi fost dispus să efectueze o conversie similară de creanțe în capital propriu, având în vedere informațiile disponibile și evoluțiile previzibile la data aplicării tranzacției.

⁽¹²⁾ A se vedea, de asemenea, Decizia Comisiei în cazul C 59/07 din 28 octombrie 2009 privind ajutorul de stat în favoarea Ixfin (JO L 167, 1.7.2010, p. 39).

⁽¹³⁾ SFIRS S.p.A. (un intermediar financiar în temeiul articolelor 106 și 107 din Decretul legislativ nr. 385 din 1 septembrie 1993) pregătește planuri și programe și elaborează orientări pentru Regiunea Autonomă Sardinia care vizează dezvoltarea economică și socială a regiunii. SFIRS este un instrument operațional al Regiunii Autonome Sardinia, care deține 93 % din acțiuni. SFIRS este administrată de un consiliu de administrație numit de Regiunea Autonomă Sardinia. De asemenea, SFIRS se supune aceleiași puteri de administrare și control ca administrația Regiunii Autonome Sardinia.

⁽¹⁴⁾ Cauza C-482/99, Franța/Comisia, punctul 70. Cauza C-42/93, Spania/Comisia, punctul 13.

- (52) În primul rând, pe baza situațiilor financiare ale Legler, Comisia menționează că, în 2007, întreprinderea avea un capital de 1,8 milioane EUR și un capital negativ de - 16,2 milioane EUR; în perioada 2003-2007, pierderile au atins un nivel de 94,9 milioane EUR, iar situația întreprinderii se deteriorează în mod vizibil, pierderile fiind în creștere, iar cifra de afaceri în scădere.

- (53) Comisia menționează, de asemenea, că, în pofida situației financiare grave menționate mai sus, SFIRS nu a efectuat o analiză costuri-beneficii cuprinzătoare sau o evaluare a riscurilor pentru tranzacție. În fapt, în pofida numeroaselor solicitări din partea Comisiei în acest sens, autoritățile italiene nu au prezentat niciodată un scenariu contrafactual motivat, care să demonstreze că alegerea SFIRS este preferabilă scenariului de lichidare a Legler.

- (54) Într-adevăr, observații similare au fost formulate de Banca Italiei într-un raport ⁽¹⁵⁾ emis în urma unei investigații în legătură cu activitatea SFIRS. Raportul critica SFIRS pentru faptul că nu a analizat suficient conversia creanțelor în capital propriu anterior efectuării acestei operațiuni și pentru contradicția inerentă reprezentată „investiția” care nu oferea perspective concrete de recuperare.

- (55) Indiferent de această evaluare, situația financiară a întreprinderii era de așa natură încât niciun investitor privat rezonabil nu ar fi efectuat o operațiune similară.

- (56) În această privință, Comisia menționează, de asemenea, că planul de restructurare (*Piano Industriale*) notificat de întreprindere nu poate fi considerat o bază realistă pentru previziuni cu privire la performanțele viitoare ale întreprinderii. Simplul fapt că planul nu viza decât o parte din perioada de restructurare și nu furniza nicio informație referitoare la evoluția ulterioară a restructurării (a se vedea considerentul 23) arată în mod clar că această lipsă de informații ar fi descurajat orice investitor privat să inițieze tranzacția în cauză.

- (57) În al doilea rând, în ceea ce privește posibilitățile reale ale SFIRS de a recupera suma datorată de Legler, acestea s-au redus în realitate după ce SFIRS a devenit acționar în urma conversiei creanțelor în capital propriu, comparativ cu poziția sa anterioară de creditor preferențial.

- (58) Valoarea și perspectivele viitoare în privința investițiilor de capital ale SFIRS în momentul conversiei creanțelor în capital propriu păreau prea limitate pentru a contrabalansa riscurile prezentate mai sus, în special având în vedere situația financiară critică a întreprinderii. Acest

⁽¹⁵⁾ Prezentată de Italia ca anexă la scrisoarea sa din 29 mai 2009.

fapt a fost subliniat în mod clar într-o evaluare independentă a întreprinderii, unde a fost apreciată la cifra simbolică de 1 EUR.

- (59) Din cele menționate anterior, se poate concluziona că, atunci când a realizat conversia creanțelor în capital propriu, SFIRS nu a acționat ca un investitor privat care operează în condiții normale de piață. Un investitor privat nu ar fi efectuat o astfel de operațiune fără o evaluare prealabilă credibilă și realistă care să arate că este mai rentabilă o conversie a creanțelor în capital propriu decât menținerea situației de creditor preferențial al întreprinderii.
- (60) Prin urmare, prin efectuarea conversiei creanțelor în capital propriu, SFIRS a acordat un avantaj grupului Legler.
- (61) Din considerentele de mai sus reiese că conversia creanțelor în capital propriu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.
- (62) În ceea ce privește calcularea cuantumului ajutorului, trebuie reținut că noțiunea de ajutor de stat se limitează la ajutorul acordat prin intermediul resurselor de stat. Cuantumul ajutorului trebuie calculat pe baza valorii de piață a datoriei convertite în capital Legler. Prin urmare, dacă valoarea nominală totală a datoriei Legler către SFIRS era de 17 milioane EUR, în timp ce, în ziua precedentă conversiei, valoarea sa de piață era de 450 000 EUR, valoarea de piață a tranzacției prin care SFIRS a convertit 85,3 % din creanțele sale totale, și anume o valoare nominală de 14,5 milioane EUR, în capital, a fost de EUR 383 850 (respectiv, 85,3 % din 450 000 EUR). Prin urmare, avantajul acordat din resurselor de stat a fost de 383 850 EUR. Pe de altă parte, valoarea nominală a creanțelor convertite nu poate fi considerată avantaj decât în termeni contabili.

V.2 Compatibilitatea ajutorului cu piața internă

- (63) Întrucât s-a constatat că cele două măsuri notificate constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, Comisia trebuie să evalueze dacă acest ajutor este compatibil cu piața internă.
- (64) Compatibilitatea măsurilor de ajutor de stat în cauză cu piața internă trebuie evaluată pe baza Liniilor directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor.
- (65) În ceea ce privește garanția publică, în vederea evaluării compatibilității acesteia, trebuie să se realizeze o distincție între prelungirea ajutorului de salvare, pe de o parte, și furnizarea unui ajutor de stat sub forma unei garanții pe termen mediu, care reprezintă, de asemenea, o măsură de restructurare (pentru durata perioadei de restructurare), pe de altă parte.
- (66) În ceea ce privește prelungirea ajutorului de salvare, punctul 26 din liniile directoare prevede că, în cazul în

care statul membru a prezentat un plan de restructurare în termen de șase luni de la data autorizării sau, în cazul unui ajutor nenotificat, de la data aplicării măsurii, termenul-limită pentru rambursarea împrumutului sau pentru încheierea garanției este prelungit până când Comisia ia o decizie cu privire la plan, cu excepția cazului în care Comisia hotărăște că o astfel de decizie nu este justificată.

- (67) Notificarea planului de restructurare a permis continuarea planului de salvare pentru încă șase luni. Totuși, Italia și-a retras, ulterior, notificarea. Din punctul 26 al liniilor directoare reiese că notificarea unui plan de restructurare este o condiție *sine qua non* pentru prelungirea ajutorului de salvare. Prin urmare, în cazul în care un plan de restructurare este retras ulterior, prelungirea aprobată a planului de salvare trebuie să înceteze.
- (68) Din practica decizională a Comisiei [cazurile *Ernault* ⁽¹⁶⁾ și *Huta Cynku* ⁽¹⁷⁾] reiese că dacă nici un plan de restructurare, nici unul de lichidare nu a fost notificat Comisiei sau, în cazul de față, dacă planul de restructurare a fost retras, prelungirea ajutorului de salvare în cauză nu poate fi menținută după data la care statul membru a retras notificarea planului de restructurare.
- (69) Întrucât garanția pe termen mediu (pe durata planului de restructurare), considerată drept ajutor de restructurare notificat, era o prelungire a ajutorului de salvare sub formă de garanție, aceasta a fost compatibilă până la retragerea notificării de către Italia.
- (70) Astfel, compatibilitatea ajutorului de stat sub formă de garanție prelungită cu piața internă trebuie evaluată începând cu ziua ulterioară retragerii de către Italia a notificării sale (respectiv, de la 24 iulie 2008).

Eligibilitatea întreprinderii pentru ajutorul de restructurare

- (71) Acordarea de ajutor de stat unei întreprinderi în dificultate poate fi considerată compatibilă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat doar dacă sunt respectate cerințele prevăzute în Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor.
- (72) În conformitate cu punctul 12 litera (a) și punctul 14 din liniile directoare, doar întreprinderile în dificultate sunt eligibile pentru ajutorul de restructurare.
- (73) În conformitate cu punctul 9 din liniile directoare, o întreprindere este considerată, indiferent de dimensiunea ei, că se află în dificultate în cazul în care nu este capabilă, din resurse proprii sau cu fonduri pe care le

⁽¹⁶⁾ Cazul C 32/05 (ex N 250/05) din 4 aprilie 2007 (JO L 277, 20.10.2007, p. 25).

⁽¹⁷⁾ Cazul C 32/06 (ex N 179/06) din 25 septembrie 2007 (JO L 44, 20.2.2008, p. 36).

poate obține de la acționarii săi sau de pe piață, să oprească pierderile care, fără intervenția din exterior a autorităților publice, o vor condamna, aproape sigur, la ieșirea din afaceri.

- (74) Conform punctului 10 din liniile directoare, o întreprindere este considerată că se află în dificultate în următoarele situații:
- (a) o societate cu răspundere limitată, în care mai mult de jumătate din capitalul social a dispărut, peste un sfert din acest capital fiind pierdut în ultimele 12 luni;
- (b) o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății, atunci când mai mult jumătate din capitalul propriu, așa cum reiese din contabilitatea societății, a dispărut, peste un sfert din acest capital fiind pierdut în ultimele 12 luni;
- (c) indiferent de tipul societății respective, în cazul în care îndeplinește criteriile prevăzute de legislația națională pentru a face obiectul procedurilor colective de insolvență.
- (75) Așa cum reiese din dispozițiile formulate la punctul 10 litera (a) din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor, fără o intervenție externă, orice întreprindere care se confruntă cu o pierdere masivă de capital social se îndreaptă spre încetarea aproape sigură a activității într-un termen scurt sau mediu. Într-o decizie anterioară⁽¹⁸⁾, Comisia a concluzionat că o întreprindere cu capital negativ va fi considerată *a fortiori* în dificultate. În hotărârea Biria⁽¹⁹⁾, Tribunalul a confirmat, de asemenea, că o pierdere masivă de capital reprezintă, într-adevăr, un semn de dificultate și că este corectă concluzia Comisiei conform căreia o întreprindere cu capital negativ se află în dificultate.
- (76) Legler îndeplinea criteriul de la punctul 10 litera (a) din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor, întrucât în 2006 avea un capital negativ (a se vedea considerentul 19).
- (77) Comisia menționează, de asemenea, că Legler era considerată deja întreprindere în dificultate în sensul punctului 10 litera (a) din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor, începând cu 22 mai 2007, când ajutorul de salvare a fost autorizat.
- (78) Ulterior, situația financiară a Legler nu s-a îmbunătățit. De fapt, în 2008 aceasta a fost declarată insolventă de către instanța competentă (a se vedea considerentul 16).
- (79) Comisia observă, de asemenea, că Legler nu este o întreprindere nou-creată în sensul punctului 12 din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor.
- (80) În temeiul punctului 13 din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor, o întreprindere care aparține de un grup sau este preluată de un grup de întreprinderi nu este în mod normal eligibilă pentru ajutor de salvare sau restructurare, cu excepția cazului în care se poate demonstra că dificultățile întreprinderii sunt intrinsece și nu sunt rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului și că dificultățile sunt prea grave pentru a fi soluționate de grup.
- (81) Comisia menționează că Piltar a fost un simplu vehicul comercial, care nu a urmărit nicio altă activitate comercială în afara deținerii de acțiuni în cadrul Legler. Niciuna dintre informațiile disponibile Comisiei nu sugerează faptul că dificultățile cu care s-a confruntat întreprinderea au fost rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului. De asemenea, întrucât Piltar era deținută integral de persoane private și nu s-a angajat în nicio altă activitate economică în afara investiției de capital în cadrul Legler, nu putea contribui la restructurarea Legler.
- (82) Pe baza celor menționate anterior, se poate concluziona că sunt respectate cerințele prevăzute la punctul 9 din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor.
- (83) Având în vedere faptul că Legler este eligibilă pentru ajutor de restructurare, trebuie să se evalueze în prezent dacă sunt respectate cerințele prevăzute la punctele 32-51 din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor pentru compatibilitatea ajutorului.
- Consecința retragerii planului asupra compatibilității măsurilor de restructurare*
- (84) Totuși, Italia a retras planul de restructurare al Legler și, prin urmare, nu mai are nicio obligație cu privire la niciun plan de restructurare în sensul punctului 35 din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor. Prin urmare, Comisia nu poate evalua ajutorul ilegal din perspectiva criteriilor de la punctele 32-51 din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea întreprinderilor.
- (85) De asemenea, Comisia consideră că garanția publică și conversia creanțelor în capital propriu nu pot fi considerate compatibile cu piața internă pe niciun alt temei juridic.

VI. CONCLUZIE

- (86) Procedura oficială de investigare în temeiul articolului 108 alineatul (2) din tratat în ceea ce privește subvenția directă de 13,2 milioane EUR trebuie încheiată, întrucât Italia și-a retras notificarea și nu intenționează să continue acest proiect de ajutor.

⁽¹⁸⁾ C 38/07 (ex NN 45/07), Arbel Fauvet Rail SA, din 7 octombrie 2010 (JO C 249, 24.10.2007, p. 17).

⁽¹⁹⁾ T-102/07, Freistaat Sachsen/Comisia și T-120/07, MB Immobilien Verwaltungs și MB System & Co. (T-120/07)/Comisia.

(87) Comisia concluzionează că garanția publică și conversia creanțelor în capital propriu intră sub incidența articolului 107 alineatul (1) din tratat.

(88) Aceste două măsuri au fost puse în aplicare de Italia, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din tratat.

(89) Conform tratatului și jurisprudenței consacrate a Curții de Justiție, atunci când constată că ajutorul este incompatibil cu piața internă, Comisia are competența de a decide ca statul în cauză să îl anuleze sau să îl modifice⁽²⁰⁾. De asemenea, Curtea a susținut în mod consecvent că obligația unui stat de a anula ajutorul considerat de Comisie incompatibil cu piața internă este menită să restabilească situația existentă anterior⁽²¹⁾. În acest context, Curtea a stabilit că obiectivul este îndeplinit atunci când beneficiarul rambursează sumele acordate sub formă de ajutor ilegal, pierzând în acest fel avantajul pe care l-a avut față de ceilalți concurenți de pe piață, iar situația anterioară acordării ajutorului a fost restabilită⁽²²⁾.

(90) Urmând jurisprudența menționată, articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 659/99 al Consiliului⁽²³⁾ prevede că „atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar”.

(91) Astfel, având în vedere că măsurile în cauză sunt considerate ajutor ilegal incompatibil cu piața internă, cuantumul ajutorului celor două măsuri, și anume 13 milioane EUR, respectiv 383 850 EUR, trebuie recuperate în vederea restabilirii situației care a existat pe piață înainte de acordarea ajutorului.

(92) În ceea ce privește garanția publică, recuperarea se efectuează, prin urmare, din ziua ulterioară retragerii de către Italia a notificării ajutorului de restructurare, și anume de la 24 iulie 2008, și se aplică dobândă până la recuperarea efectivă.

(93) În ceea ce privește conversia creanțelor în capital propriu, sumele care trebuie recuperate sunt purtătoare de dobândă de la data la care ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului, și anume 31 mai 2007, până la data recuperării efective,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Procedura oficială de investigare în sensul articolului 108 alineatul (2) din tratat în ceea ce privește ajutorul direct de 13,2 milioane EUR acordat în favoarea întreprinderii Legler S.p.A. este închisă.

⁽²⁰⁾ Cauza C-70/72, Comisia/Germania, punctul 13.

⁽²¹⁾ Cauzele conexe C-278/92, C-279/92 și C-280/92, Spania/Comisia, punctul 75.

⁽²²⁾ Cauza C-70/75, Belgia/Comisia, punctele 64-65.

⁽²³⁾ JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

Articolul 2

Garanția publică în valoare de 13 milioane EUR și conversia creanțelor în capital propriu în valoare de 383 850 EUR, acordate de Italia în încălcarea articolului 108 alineatul (3) din tratat în favoarea Legler S.p.A., constituie ajutor de stat incompatibil cu piața internă.

Articolul 3

(1) Italia recuperează de la beneficiar ajutorul menționat la articolul 2.

(2) Sumele care trebuie recuperate sunt purtătoare de dobândă până la data recuperării efective.

În ceea ce privește garanția publică, dobânda se calculează din ziua următoare datei la care Italia a retras notificarea ajutorului de restructurare.

În ceea ce privește conversia creanțelor în capital propriu, dobânda se calculează de la data la care ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului.

(3) Dobânda se calculează pe o bază compusă, în conformitate cu dispozițiile capitolului V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei⁽²⁴⁾ și ale Regulamentului (CE) nr. 271/2008 al Comisiei⁽²⁵⁾ de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004.

(4) Italia anulează toate celelalte plăți restante aferente ajutorului menționat la articolul 2, începând de la data adoptării prezentei decizii.

Articolul 4

(1) Recuperarea ajutorului menționat la articolul 2 este imediată și efectivă.

(2) Italia se asigură că prezenta decizie este pusă în aplicare în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

Articolul 5

(1) În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Italia pune la dispoziția Comisiei următoarele informații:

(a) suma totală (suma principală și dobânda) care urmează să fie recuperată de la beneficiar;

(b) o descriere detaliată a măsurilor deja luate și a celor planificate în vederea respectării prezentei decizii;

(c) documentele care demonstrează că beneficiarul a fost somat să ramburseze ajutorul.

⁽²⁴⁾ JO L 140, 30.4.2004, p. 1.

⁽²⁵⁾ JO L 82, 25.3.2008, p. 1.

(2) Italia informează Comisia cu privire la evoluția măsurilor naționale luate în vederea punerii în aplicare a prezentei decizii până la recuperarea ajutorului menționat la articolul 2. Italia pune la dispoziție fără întârziere, la cererea Comisiei, informații privind măsurile deja luate, precum și cele planificate, în vederea respectării prezentei decizii. Italia furnizează, de asemenea, informații detaliate privind sumele ajutorului și dobânzile care au fost deja recuperate de la beneficiar.

Articolul 6

Prezenta decizie se adresează Republicii Italiene.

Adoptată la Bruxelles, 23 martie 2011.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte
